

Factsheet steigers

STEIGERS zijn een onderdeel van het water in ons waterschap. Ze worden gebruikt voor recreatie, en brengen het water dicht bij de mens. De keerzijde van steigers is de schaduwwerking die de groei van waterplanten en biodiversiteit belemmert. Het waterschap wijzigt daarom het steigerbeleid om de ecologische kwaliteit van het watersysteem beter te beschermen. Het wordt voor initiatiefnemers meer duidelijkheid en voorspelbaarheid, terwijl het waterschap beter kan toetsen en handhaven. Centraal staat een compensatieplicht voor het ondervangen van negatieve effecten op de ecologie, met als doel een toekomstbestendig en gezond watersysteem.

1 Welke regels gelden op dit moment?

In de huidige regels van de waterschapsverordening (artikel 2.42) is het verboden om zonder vergunning een steiger aan te leggen, te hebben of te wijzigen in gebieden waar stroomsnelheid of afvoercapaciteit belangrijk zijn voor een goede en veilige afvoer van water in de polder. Dit wordt aangegeven op de knelpuntenkaart boezemsysteem. Steigers zijn onder voorwaarden uitgezonderd van een vergunningplicht voor bouwwerken in:

- artikel 2.47 lid b voor primair water;
- artikel 2.49, artikel 2.52 voor secundair water;
- artikel 2.22 in kern- en beschermingszones van keringen.

Voor steigers buiten de knelpuntenkaart geldt op dit moment de specifieke zorgplicht in:

- artikel 3.23 voor waterkeringen;
- artikel 3.24 voor oppervlaktewater.

De specifieke zorgplicht beschrijft onder andere de maximale afstand uit de kant, maximale breedte en minimale afstand tot andere werken. Daarnaast bevat artikel 2.63 de mogelijkheid om maatwerk voor te schrijven om de belangen voor de ecologie te beschermen die zijn opgenomen in artikel 2.2 en artikel 2.35 relevant voor de ecologie.

2 Waarom is actualisatie nodig?

Er zijn op dit moment veel regels over steigers op diverse plekken in de regelgeving terug te vinden. Daarnaast biedt de huidige regelgeving onvoldoende onderscheid tussen, en duidelijkheid over, steigers die wel en geen ecologische schade veroorzaken. Dit is lastig voor initiatiefnemers en het waterschap. Het uitgangspunt van het waterschap is dat initiatiefnemers zelf een inschatting kunnen maken of zij een steiger kunnen plaatsen die past binnen de regels van de waterschapsverordening. Slechts bij uitzondering kan gebruik gemaakt moet worden van maatwerkvoorschriften.

Steigers worden beschouwd als bouwwerken die door hun schaduwwerking invloed hebben op de ecologische kwaliteit van het water, met name op het lichtklimaat, habitatgeschiktheid, en de productiviteit van het water. De schaduw belemmert de groei van waterplanten rond de steiger, wat leidt tot

- Vermindering van biodiversiteit.
- Verslechtering van de leefomgeving voor vis en macrofauna.
- Toename van algenbloei door afname van concurrentie met waterplanten.

Bovendien heeft het waterschap behoefte aan helder omschreven toetsingscriteria voor schaduwwerking, zodat de regels aansluiten bij de bedoeling van de Omgevingswet en waterschapsverordening.

3 Wat is de gewenste wijziging?

Het waterschap wijzigt de regelgeving om de ecologische waterkwaliteit beter te beschermen, duidelijkheid te geven aan initiatiefnemers, en tot beter uitvoering geven aan de Kader Richtlijn Water (KRW). De kern van de wijziging is het invoeren van een toetsingskader dat aansluit bij de ecologische impact van verschillende typen steigers, waarbij een compensatieplicht geldt voor negatieve effecten als gevolg van de aanleg van steigers. Wanneer initiatiefnemers kiezen voor de aanleg van een AGV-T-steiger, dan is een melding voldoende. Wanneer een andere model steiger gewenst is, bijvoorbeeld met meer oppervlak boven of in het water, dan is een vergunning nodig. In de tabel hiernaast staan de wijzigingen in meer detail beschreven.

4 Waarom heeft deze wijziging de voorkeur?

Het waterschap past de regels voor steigers aan op basis van ecologische en waterhuishoudkundige overwegingen. Door duidelijk te bepalen aan welke functionele eisen de steiger moet voldoen, of hoe moet worden gecompenseerd voor het verlies van ecologische waarden, beperkt het waterschap het risico dat ecologie verloren gaat. Zo ontstaat een evenwicht tussen uitvoerbaarheid, de ecologische kwaliteit, en de werking van het watersysteem. Dat is in lijn met het beleid van andere waterschappen in Nederland.

Huidige regelgeving		Nieuwe regelgeving	
Regelgeving	Werkingsgebied	Regelgeving	Werkingsgebied
Zorgplicht: In artikel 3.24 (WSV) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor het aanbrengen, hebben, wijzigen of vervangen van steigers.	Primaire en secundaire wateren	Zorgplicht: In artikel 2.49 lid b wordt de aanleg van iedere steiger behalve de AGV-T-steiger vergunningplichtig. Deze steiger is meldingsplichtig en uitgewerkt als bijlage van de waterschapsverordening. Artikel 3.24 en artikel 3.26 worden verduidelijkt	Primaire en secundaire wateren
		Het wijzigen of vervangen van steigers is meldingsplichtig onder de voorwaarde dat het totale steigeroppervlak niet toeneemt.	
Vergunningplicht: Op grond van artikel 2.47 en 2.52 WSV zijn steigers in beginsel uitgezonderd van de vergunningplicht, tenzij andere artikelen (2.41–2.46 WSV) van toepassing zijn.	Primaire en secundaire wateren	Vergunningplicht: Voor steigers kleiner dan steigers 18 m ² geldt een vergunningplicht met vaste compensatiefactor (1,8); Voor steigers groter dan 18 m ² geldt een vergunningplicht met uitgebreide ecologische toets. Artikel 2.42 is nieuw en artikel 2, 47, 2.49 en 2.52 worden aangepast en verduidelijkt	Primaire en secundaire wateren
Beleidsregels: Beleidsregel 10.1 stuurt op ecologische toetsing bij werken in en nabij oppervlaktewaterlichamen, met nadruk op ligging t.o.v. ecologische zones..	Primaire en secundaire wateren	Beleidsregels: De bestaande beleidsregels worden aangepast en bevatten nu een duidelijke omschrijving over de ecologische waterkwaliteit over de toestand én potentie. Voor vergunningplichtige steigers wordt een ecologische toets uitgevoerd om de exacte compensatie te bereken.	Primaire en secundaire wateren
Onderhoudsregels: Onderhoudsbesluit, bijlage 2 (onderdeel 1.4): Onderhoudsmaatregelen voor werken in water, zonder specifieke uitwerking voor steigers.	Primaire en secundaire wateren	Onderhoudsregels: Geen wijzigingen	Primaire en secundaire wateren

5 Wat is de impact op de omgeving?

Voor initiatiefnemers, zoals bewoners en bedrijven, brengt de wijziging voordelen in de vorm van meer duidelijkheid en voorspelbare procedures door een meldingsplicht bij eenvoudige, ecologisch verantwoorde steigers. Voor vergunningplichtige steigers met uitzondering van AGV-steiger geldt ook een compensatieplicht. Daarmee wordt ecologische achteruitgang voorkomen, en wordt gestuurd op een balans tussen gebruikruimte en ecologische kwaliteit, in lijn met de bredere opgave om het watersysteem klimaatbestendig en toekomstgericht in te richten. De compensatieplicht maakt het voor initiatiefnemers zeer moeilijk om een steiger anders dan de AGV T-steiger te realiseren. Naast het kostenverhogende aspect zal vooral de beschikbare ruimte voor compensatie bepalend zijn of een steiger anders dan een AGV T-steiger aangelegd kan worden. Voor een steiger van bijvoorbeeld 10m² geldt een compensatieopgave van 18m². De verwachting is dat met name particuliere eigenaren niet de benodigde ruimte zullen hebben om deze compensatieopgave voldoende in te vullen. Daarnaast valt er in het boezemwater weinig land te vergraven tot ecologisch relevant areaal omdat de ruimte beperkt is door de noodzakelijke keringen die ons land drooghouden.

6 Wat is de impact op het waterschap?

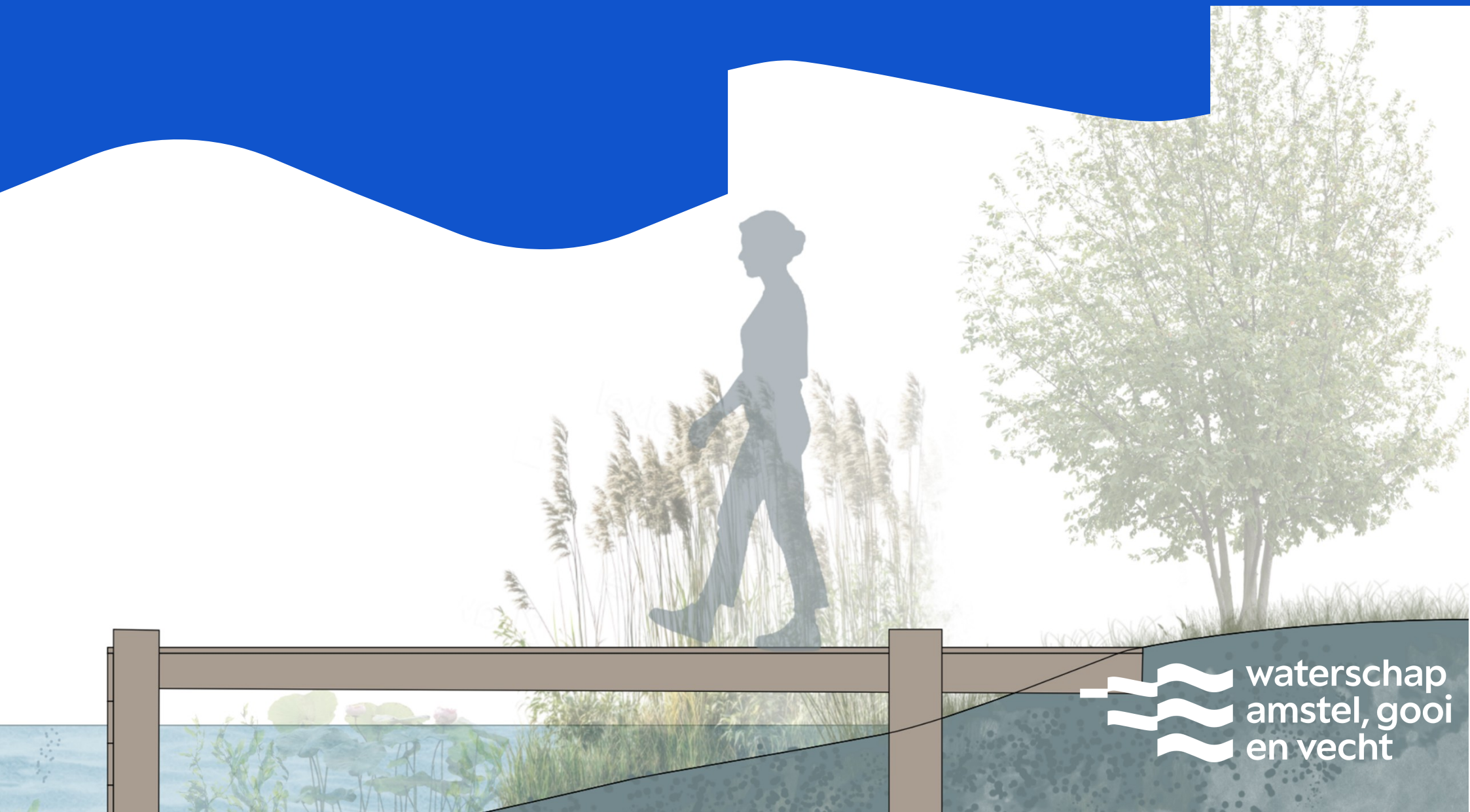
Voor het waterschap zorgt de wijziging voor een betere, uitlegbare, en uitvoerbaar praktijk. Door objectieve criteria voor de compensatieverplichting van de negatieve effecten van een steiger vast te leggen, kunnen vergunningaanvragen sneller en consistenter worden beoordeeld. Tegelijkertijd wordt de toezichthoudende en handhaafbare taak ook iets eenvoudiger doordat duidelijk is opgenomen wat wordt verwacht in de specifieke zorgplicht. Dit verlaagt de kans op juridische discussies. Tegelijkertijd betekent de uitbreiding van de vergunningplicht dat er meer inzet nodig is dan in het verleden beoogd voor beoordeling en handhaving.

7 Welke belangen zijn afgewogen?

Bij de herziening zijn uiteenlopende belangen zorgvuldig tegen elkaar afgewogen. Voor bewoners, bedrijven en agrariërs staat de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van voorzieningen centraal, terwijl voor natuur- en milieuorganisaties de bescherming van waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit zwaar weegt. Gemeenten en provincies hechten aan duidelijke en voorspelbare regels die aansluiten bij hun ruimtelijke en beleidsmatige kaders. Het waterschap zelf wil vooral zorgen voor een gezond watersysteem dat voldoet aan de wettelijke verplichtingen, zoals de Kaderrichtlijn Water, en tegelijkertijd goed te beheren en te handhaven is. Door ecologisch verantwoorde steigers meldingsplicht te houden en grotere steigers strikter te reguleren, is gezocht naar een balans tussen eenvoud en zekerheid voor initiatiefnemers enerzijds en bescherming van ecologische waarden en waterhuishoudkundige belangen anderzijds.

De steiger maakt water bereikbaar

waterschap
amstel, gooi
en vecht